

SMERNICE

**za uveljavljanje zahtevkov na podlagi programa za
obveščanje potrošnikov v državah članicah o odgovornem
uživanju vina ter sistemih Evropske unije za označbe porekla
in geografske označbe**

Januar 2021

(Smernice so informativne narave in namenjene kot pomoč vlagateljem pri uveljavljanju podpore in dopolnjujejo smernice Evropske komisije za izvajanje nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju)

UVOD

Namen tega dokumenta je pomoč vlagateljem pri uveljavljanju zahtevkov za dodelitev podpore za obveščanje potrošnikov v državah članicah o odgovornem uživanju vina ter sistemih Evropske unije za označbe porekla in geografske označbe in pri zagotavljanju ustreznih dokazil o izvedenih ukrepih v primeru nadzora nad porabo sredstev.

ZAKONSKA PODLAGA IN OSNOVE ZA IZVAJANJE UKREPA

Predpisi in dokumenti, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju ukrepa:

- **Uredba (EU) št. 1308/2013** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 349 z dne 20.12.2013);
- **DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/1149** z dne 15. aprila 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju in o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 555/2008;
- **IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/1150** z dne 15. aprila 2016 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju;
- **IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/132** z dne 30. januarja 2020 o nujnem ukrepu v obliki odstopanja od člena 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede prispevka Unije k ukrepom promocije v vinskem sektorju;
- **Uredba o izvajanju podpornega programa v vinskem sektorju** (Uradni list RS, št. 38/16, 23/17, 76/17, 35/18, 50/19 in 90/20);
- **Zakon o kmetijstvu** (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12-ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18);
- **Zakon o splošnem upravnem postopku** (ZUP, Uradni list RS, št. 24/2006 – uradno prečiščeno besedilo, 105/2006-ZUS-1, 126/2007, 65/2008, 8/2010 in 82/2013);
- **Uredba (EU) št. 1306/2013** z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008;
- **DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 907/2014** z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s plačilnimi agencijami in ostalimi organi, finančnim upravljanjem, potrditvijo obračunov, varščinami in uporabo eur;

- **UREDBA (EU) št. 1144/2014** EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 22. oktobra 2014 o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo, ki se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah, ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3/200;
- **UREDBA SVETA (ES) št. 1305/2013** EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005;
- **Uredba (EU) 2016/679** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES, UL L št. 119, z dne 4.5.2016;
- **Pravilnik** o seznamu geografskih označb za vina in trsnem izboru (Uradni list RS, št. [49/07](#)).

UPRAVIČENI STROŠKI IN USTREZNA DOKAZILA ZA POSAMEZNE DEJAVNOSTI

1. Dejavnost Informacijske kampanje (objave oglasov in člankov v medijih, izdelava informacijskega gradiva):

a) **Upravičeni stroški objave oglasov in člankov v medijih** (tiskani, televizijski, radijski, internetni):

- idejna zasnova in produkcija,
- zakup medijskega prostora,
- ureditev, postavitve in vzdrževanje spletnega mesta,
- prevajanje in honorarji za pripravo besedil,
- ostali stroški, povezani z objavo oglasov v medijih.

Kot ustrezna dokazila za izvedbo dejavnosti objave oglasov in člankov v medijih so:

- predhodno najavo objave oglasov (timetable medijskih hiš) je treba poslati na ARSKTRP,
- naročilo za izdelavo idejne zasnove oglasa,
- naročilo za objavo oglasa,
- ponudba medijske hiše ali predložen cenik oglaševanja,
- račun medija, ki objavlja oglase, v primeru izvedbe s podizvajalcem, in dokazilo o plačilu,
- primeri fizičnih izvodov časopisov in revij, v katerih so bili objavljeni oglasi, primeri promocijskih spotov in filmov (CD, DVD),
- program o predvajanju spotov ali oddaj,
- dostava slikovnega materiala za oglas (e-pošta),
- e-poštna korespondenca med osebami, ki sodelujejo pri izdelavi posameznega oglasa.

b) **Upravičeni stroški izdelave informacijskega gradiva:**

- idejna zasnova, izvedbeno oblikovanje, grafično oblikovanje,
- tiskanje gradiva oz. zapisi na drugih medijih (CD, DVD,...) oziroma izdelava drugega gradiva,
- distribucija gradiva,
- ostali stroški, povezani z izdelavo gradiva.

Kot ustrezna dokazila za izvedbo dejavnosti izdelava informacijskega gradiva štejejo:

- naročilnica za izdelavo gradiva,
- ponudba oz. predračun,
- dostava idejne zasnove naročniku,
- dostava idejne zasnove tiskarni, graverju,...
- dostava matrice ali idejne zasnove tiskarni, graverju,...., če se gradivo izdelava in/ali oblikuje na tujem trgu,
- prevzemnica gradiva (datum, količina),
- vzorec gradiva v fizični ali fotografski obliki,
- račun izdelovalca gradiva, v primeru izvedbe s podizvajalcem, in dokazilo o plačilu.

2. Dejavnost obveščanja v okviru prireditev, sejmov in razstav ki so nacionalnega pomena ali pomembne na ravni Evropske unije, na kateri upravičenec sodeluje, npr. s stojnico ali z organizacijo konference

Upravičeni stroški dejavnosti:

- strošek dela, potni stroški in stroški nastanitve največ treh oseb redno zaposlenih pri upravičencu ali oseb, ki za upravičenca opravljajo storitev obveščanja:

- stroški dela se priznajo za dneve trajanja dogodka in za največ en dan pred začetkom in po koncu dogodka in sicer za povprečno največ 12 ur dnevno, pri tem se izračuna urna postavka dela tako, da se zadnji evidentirani letni bruto strošek zaposlitve zadevnega zaposlenega deli s 1.720 urami; za osebe ki za upravičenca opravljajo storitev obveščanja po pogodbi, se kot letni bruto strošek zaposlitve upošteva statistični podatek o povprečni bruto plači za preteklo leto,
- stroški letalske vozovnice za ekonomski razred (eno potovanje/osebo/prireditev), vozovnice za potovanje z vlakom 2. razreda ali vozovnice za potovanje z drugim javnim prevozom, razen s taksijem,

- potni stroški v obliki kilometrine; pri obračunu kilometrine se upošteva razdalja, ki je običajna med dvema krajema in se jo določi z aplikacijo spletne strani <http://www.viamichelin.co.uk/>, in sicer do višine, ki se kot povračilo stroškov za službena potovanja ne všteva v davčno osnovo na podlagi predpisa o višini povračil stroškov v zvezi s službenim potovanjem, ki se ne vštevajo v davčno osnovo,
 - stroški nastanitve med dogodkom ter za največ en dan pred začetkom in po koncu dogodka, se priznajo do višine največ 150 eurov/dan/osebo,
- strošek honorarja za izvedbo dejavnosti, če gre za zunanjega izvajalca, ki za posameznega izvajalca ne presega 1.000 eurov/dan; če so v honorar vključeni tudi potni stroški in prenočitve, se ta znesek poveča za potne stroške in stroške nastanitve v skladu z omejitvami, navedenimi v gornji alineji,
 - stroški dela pomožnega osebja v zvezi z izvedbo dejavnosti, ki se priznajo za največ tri osebe, in sicer za povprečno največ 12 ur/dan do višine največ 12 eurov/uro/osebo,
 - strošek najema prostorov, kjer se izvaja dejavnost, in opreme, potrebne za izvedbo dejavnosti, vključno s stroški kotizacije, zavarovalnine in navedbe v skupnem katalogu,
 - če dejavnost obsega tudi terenski del, strošek prevoza udeležencev, vendar za največ 30 udeležencev posamezne dejavnosti, - strošek pogostitve udeležencev, ki se prizna za največ 30 udeležencev v višini največ 20 eurov/osebo.
 - režijski stroški oseb, redno zaposlenih pri upravičencu, oz. nosilca in člane kmetijskega gospodarstva, ki so nastali zaradi sodelovanja pri dogodku, ki zajemajo dnevnice, stroške lokalnega prevoza, parkiranja, cestnine in stroške uporabe informacijske tehnologije. Priznajo se v višini največ 80 eurov/osebo za ves dan bivanja v Evropski uniji. Režijski stroški na posamezni vlogi za podporo ne smejo presegati 4 % dejanskih upravičenih stroškov za izvedene dejavnosti.

Kot ustrezna dokazila za izvedbo dejavnosti obveščanja v okviru prireditev štejejo:

- prijavnina na prireditev, sejem, razstavo - v kolikor se prijavi zunanji izvajalec, mora obstajati pogodba v kateri je med drugimi zadolžitvami izvajalca tudi prijava na prireditev,
- račun sejmišča – najem, zakup prostora in s tem povezani stroški, v primeru izvajanja s podizvajalcem,
- lista razstavljalcev oz. katalog,
- potni nalogi z obračunom stroškov in priloženimi dokazili o plačilu teh stroškov oseb zaposlenih pri upravičencu,
- računi prevoznih stroškov oseb, ki so zaposlene pri upravičencu (letalska karta, ...), v primeru izvajanja s podizvajalcem,
- računi nastanitve v kraju dogajanja prireditve, sejma ali razstave oseb, ki so zaposlene pri upravičencu, v primeru izvajanja s podizvajalcem,
- računi za strošek dela pomožnega osebja (napotnice za hostese), v primeru izvajanja s podizvajalcem.

2.1 Posebnosti:

Izračun dnevnic, ki sodijo med režijske stroške poteka v skladu s Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino (Uradni list RS, št. [76/19](#) in [180/20](#)).

INFORMACIJE, KI JIH MORAJO VSEBOVATI DEJAVNOSTI OBVEŠČANJA

a) samo informacije o odgovornem uživanju vina in tveganju, povezanem s škodljivim uživanjem alkohola

Če se informacije nanašajo na odgovorno uživanje vina, naj obveščanje temelji na posredovanju podatkov o tveganju za zdravje, ki je povezano s škodljivim uživanjem alkohola.

Informacije o učinkih uživanja vina na zdravje in vedenje morajo temeljiti na znanstveno dokazanih podatkih in biti skladne s programi organov, odgovornih za javno zdravje v DČ (npr.: Ministrstvo RS za zdravje), v kateri se razširjajo informacije.

To pomeni, da morajo upravičenci upoštevati vse omejitve in obveznosti, predpisane v DČ, kjer želijo izvajati kampanje obveščanja.

Pri pripravi tekstov o odgovornem uživanju vina in tveganju, povezanem s škodljivim uživanjem alkohola, je lahko upravičencem v pomoč publikacija Nacionalnega inštituta za javno zdravje: »Alkoholna politika v Sloveniji«, ki je nastala v sklopu projekta »Za zdravje Mladih«. Publikacija je dostopna na povezavi: <https://www.nijz.si/sl/publikacije/alkoholna-politika-v-sloveniji-0>

Upravičenci najkasneje pred izvedbo dejavnosti Agenciji pošljejo tekste z informacijami o učinkih uživanja vina na zdravje, Agencija pa se pred odločitvijo o ustreznosti programa ali o podpori posvetuje z ministrstvom, pristojnim za zdravje.

ali

b) samo informacije o sistemih označb porekla ter kakovosti, v kateri se potrošnike informira o vinih z označbo porekla ali geografsko označbo, vinorodnih območjih in sortah vinske trte Republike Slovenije, povezavi tega s kulinariko, vinsko arhitekturo ali vinskim turizmom

Kadar se informacije nanašajo na sisteme označb porekla ter kakovosti (ZOP/ZGO), so za ponazoritev sistema kakovosti lahko navedeni poreklo vina ali drugi elementi, kot so tradicionalne navedbe. Navedene informacije se morajo nanašati le na kakovost, sloves ali druge lastnosti, ki jih posebno geografsko poreklo ali okolje daje vinom, proizvedenim v tem območju. V nobenem primeru informacije ne smejo biti usmerjene v promoviranje določene blagovne znamke vina ali spodbujati porabe vina določenega porekla

c) dejavnosti lahko vsebujejo obe vrsti informacij (a in b).

Pomembno:

Pri pripravi dejavnosti obveščanja v državah članicah je potrebno upoštevati Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (ZZUZIS). ZZUZIS v 15. členu, 15.a členu in 15.b členu določa, na kakšen način se lahko oglašujejo alkoholne pijače, oz. kakšnih trditve oglaševanje ne sme vsebovati (<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1381>).

Tako se alkoholne pijače, ki vsebujejo 15 in manj volumenskih odstotkov alkohola:

- **ne smejo oglaševati ob cestah na plakatih, tablah, panojih in svetlobnih napisih,**
- **oglaševalsko sporočilo ne sme spodbujati čezmerne porabe alkohola ali prikazovati pozitivnega vpliva na zdravje in uspeh v življenju,**
- **ne sme biti namenjeno mladim,**
- **ne sme povezovati uživanja alkohola s povečano telesno zmogljivostjo,**
- **ne sme poudarjati, da ima alkohol zdravilne učinke, ali da je poživilo, pomirjevalo ali sredstvo za reševanje osebnih težav,**
- **ne sme se pojavljati na mestih, kjer se opravlja zdravstvena dejavnost ter dejavnost vzgoje, športa ter izobraževanja,**
- **ne sme se pojavljati na prireditvah, ki so v prvi vrsti namenjene mladoletnim osebam, in na športnih prireditvah,**
- **vsebovati mora opozorilo: »Minister za zdravje opozarja: Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!« ali »Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!«.**

SPLOŠNA PRAVILA, KI VELJAJO ZA VSE DEJAVNOSTI

Upravičeni stroški so stroški, dejansko nastali v obdobju izvedbe programa, odobrenega z odločbo agencije in stroški, ki so sicer nastali pred obdobjem, na katero se nanaša odobreni program, vendar po predložitvi programa in le, če upravičenec vnaprej plača del ali celotne stroške za dejavnost organizacije obveščanja potrošnikov v okviru prireditve, sejmov in razstav, ki so nacionalnega pomena ali pomembni na ravni Evropske unije.

Podpora za povrnitev upravičenih stroškov za promocijo vina na tretjih trgih se izplača samo vlagateljem, ki obdelujejo zakonite zasaditve z vinsko trto na podlagi izdanega dovoljenja.

Davek na dodano vrednost ali drug prometni davek se ne šteje za upravičen strošek. Davek na dodano vrednost ni upravičen do podpore, razen v primeru ko ni izterljiv oz kadar ga resnično in dokončno nosijo upravičenci. Da je neizterljiv davek upravičen, certificiran računovodja ali zakonit revizor upravičenca dokaže, da izplačani znesek ni bil izterjan. V primeru malega davčnega zavezanca, ki ni identificiran za namene DDV in ne predlaga obračunov DDV upoštevamo mnenje Ministrstva za finance, ki pravi, da se lahko mali zavezanec prostovoljno identificira za namene DDV in s tem pridobi možnost uveljavljanja odbitka.

Vlagatelj, ki je v skladu z davčno zakonodajo zavezan za vodenje poslovnih knjig in drugih davčnih evidenc, mora upoštevati določila Slovenskih računovodskih standardov in zakonodaje, ki ureja vodenje in vpis listin v poslovne evidence.

Vlogi za povrnitev upravičenih stroškov priložite račune, za katere uveljavljate povračilo in ustrezna dokazila. K vlogi za povrnitev upravičenih stroškov se pri vsaki dejavnosti sestavi smiselno poročilo glede na posamezno dejavnost, ki bo vsebovalo datum, kraj izvedbe ter naslov izvedenega dogodka in npr. temo obveščanja, kdo je vodil seminar in njegove kompetence, kdo so bili povabljeni in koga zastopajo; v kateri reviji in v kakšnem obsegu je bil objavljen oglas; v primeru reklamnega materiala navedite za kateri reklamni material gre in količino le tega,...

Pri računih za upravičene stroške, ki jih prilagate zahtevku in na njihovi osnovi uveljavljate povračilo, bodite pozorni:

- zahtevku priložite originalne izvode računov skupaj z dokazili o plačilu,
- kot dokazilo o plačilu računa se šteje položnica oziroma blagajniški prejemek, bančni izpisek o prometu na računu, iz katerega je razvidno izvršeno plačilo, potrjen kompenzacijski nalog, pobotna izjava ali asignacijska pogodba,
- račun podizvajalca oz tistega izvajalca, ki je dejansko izvedel dejavnost promocije z dokazilom o plačilu,
- specifikacija računa mora vsebovati posamezne dejavnosti in njihov stroškovnik, oz. elemente upravičenih stroškov, obračunanih po običajnih tržnih cenah,
- menjalni tečaj: upošteva se tečaj ECB pred prvim dnevom meseca, v katerem je vloga vložena (primer: račun iz novembra 2020 – preračun na 31.12.2020),
- račun mora vsebovati navedbo prometnega davka oz. davka na dodano vrednost ali navedbo, da je dobava ali storitev oproščena obračunavanja tega davka,
- če je račun izdan v tujem jeziku, je obvezna priloga tudi sodni prevod računa, razen za račune, izdane v angleškem, nemškem, francoskem, hrvaškem in srbskem (latinica) jeziku,
- plačilo z gotovino skladno z zakonodajo, ki ureja davčni postopek,
- podizvajalec – strošek posredovanja se prizna največ do višine 10 % zadevnega upravičenega stroška dejavnosti promocije vina,
- neupravičeni stroški na računu – označitev le teh.

Upravičenec je upravičen do podpore za posamezno dejavnost, če znašajo njegovi upravičeni stroški na podlagi vložene vlog za podporo za to dejavnost več kot 60 % višine sredstev, odobrenih za to dejavnost z odločbo o odobritvi programa.

Če se dejavnosti iz odobrenega programa spremenijo, mora upravičenec o tem obvestiti agencijo pred vložitvijo vloge za povrnitev upravičenih stroškov za izvedene dejavnosti. Sprememba dejavnosti ne sme vplivati na višino sredstev, dodeljenih z navedeno odločbo. O ustreznosti spremembe programa odloči agencija.

Odobritev agencije ni potrebna za naslednje manjše spremembe dejavnosti, če upravičenec obvestilo o spremembi predloži pred vložitvijo vloge za povrnitev upravičenih stroškov za izvedene dejavnosti:

- finančni transfer med posameznimi dejavnostmi, ki ne presega 20 % prvotno odobrenih zneskov za vsako dejavnost, pod pogojem, da skupni znesek iz odobrenega programa ni presežen;

- sprememba lokacije dejavnosti, če je primerljiva z odobreno in se izvaja na istem trgu;
- spremembe prostora, stojnice, udeležencev, reklamnega gradiva, medijev in drugih vsebin, ki se štejejo za upravičene stroške iz priloge 1 in priloge 2 te uredbe, če te ne vplivajo na skupni znesek in splošne cilje odobrenega programa;
- v letu 2020 in 2021 tudi spremembo ciljnega trga tekom trajanja promocije zaradi pandemije COVID-19.

Vlagatelji lahko samo enkrat pridobijo sredstva za isti strošek. Do sredstev ni upravičen tisti, ki je za stroške, ki jih navaja v vlogi za pridobitev podpore po tej uredbi, že prejel sredstva Republike Slovenije ali Evropske unije.

Nadzor nad izvajanjem ukrepov za promocijo vina iz tega poglavja opravlja agencija tako, da preveri skladnost izvedbe programa z odobrenim programom, skladnost vloge za podporo s programom in listine, priložene vlogi za podporo. Nadzor lahko agencija opravi tudi na kraju samem in pri osebah, pri katerih je upravičenec naročil storitev oziroma material, na katerega se nanaša vloga (pri podizvajalcu). Upravičenci morajo zagotoviti, da se nadzor lahko opravi tudi pri podizvajalcih in da zahtevo iz prejšnjega odstavka upošteva tudi podizvajalec.

Če stranka predloži lažne podatke ali če podatkov, pomembnih za odločitve, zaradi malomarnosti ne razkrije in kadar stranka stori kršitev, zaradi katere je onemogočeno doseganje ciljev ukrepa, kot na primer uporaba sredstev v nasprotju z namenom, za katerega so bila dodeljena in, razen v primeru višje sile, nedokončanje projekta se lahko stranko **izključi iz prejetanja podpore v okviru istega ukrepa, podukrepa ali operacije za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto v skladu s predpisi, ki urejajo skupno kmetijsko politiko.**

Vlagatelj, pri katerem se ugotovi, da je podporo pridobil nezakonito oziroma jo uporabil nenamensko oziroma je dal lažno izjavo oziroma lažna dokazila ali je ravnal v nasprotju z dano izjavo, mora v proračun Republike Slovenije vrniti vsa nezakonito oziroma nenamensko pridobljena sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva izplačila pomoči.

Več o pripravi in oddaji zahtevkov za povrnitev upravičenih stroškov lahko najdete na internetni strani Agencije na naslovu: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/pridobitev-podpore-za-obvescanje-odgovornem-uzivanju-vina-v-drzavah-clanicah/>

Za vsa dodatna vprašanja se obrnite na klicni center (01 580 77 92) ali preko elektronskega naslova vin-ukrepi.aktrp@gov.si.